

ПРОБУДА

Седмичен вестник за политика, стопанство и култура

„PROBUDA“ ziar săptămânal

Урежда редакционен комитет. Отговорен редактор П. АТАНАСОВЪ

Годишен абонамент 150 лев. За странство 300 лев. Обявление по споразумение
Redacția și Administrația Tipografia „PROGRESUL“ Silistra

КОНФЕРЕНЦИЯТА ЗА РАЗОРЖЖАВАНЕ

Тя откри своите заседания на 2 февруарий т. г. в Женева под председателството на Хендерсон. Това е най-голямата конференция свикана до сега. Участвуват 64 държави от цял свят с повече от 1200 делегати. Прибавили към тях техническите лица и вестникарите, броят на участващите надминава 2500 души.

Условията, при които заседава конференцията, нейните задачи и надеждите възлагани й от човечеството са скицирани от Хендерсон, при откриване на първото заседание, така:

„Макаръ положението и да е твърде тежко, защото въ настоящия момент се развиват познатите събития въ далечния изток, не трябва да бъдем обезкуражени, а да пристъпим съ решителност и пълна вяра въ успеха на дѣлото ни, съ което човечеството очаква спасението си.“

„Не трябва, може би, да очакваме пълнен успех, тоестъ пълно обезоружаване. Ще трябва, обаче да направим всичко и осмислението едно намаление на въоръжеността съ сигурността на държавите и задълженията предпазени от международните ангажменти“

„Сигурността на народите не въ съотношение съ военната им сила. Диспното поколение разбира, че въоръжения мир не е гаранция против войната, а само заплашване против военни усложнения.“

„Чувството на несигурност е причина за въоръженията, а на свой ред надмиването въ въоръжение увеличава чувството на

несигурност. Създава се по-този начин една безкрайна връзка. Голѣмата задача на конференцията е да успѣе да разкъса този恶性осанъ кръгъ.“

„Обезоружаването е жизненъ въпросъ за всички народи на света. Небивалата финансова и економическа криза, от която страда цялото човечество има своя произходъ въ войната. Голѣма частъ отъ бюджетите на всички народи е предназначена за покриване разходите на войната, а друга частъ служи за приготовления против опасността отъ други войни. Споредъ проучването на Общ. на Народите годишно въ целия святъ се харчи за въоръжение четири милиарда долара (660 милиарда лев) Общественото мнение въ всички държави иска намаление на въоръженията, които представляватъ не само непроизводителни разходи, но и постоянно заплашване на мира.“

„Надеждата на световното обществено мнение, че ще се достигне до едно ограничение на въоръженията не трябва да остане издѣла. Очатъ на всички народи са обърнати къмъ конференцията, отъ която очакватъ осъществяване на обещанията.“

Мирътъ е съкровено желание на всички здраво мислящи хора. Мирътъ е осъществяване на великата любов. Него искатъ всички. Въ заседанието на 6 тог, конференцията трябва да вземе актъ отъ многобройните манифестации на човечеството въ полза на мира. Председателятъ Хендерсонъ е заявилъ на конференцията, че е възможно не само да се прочетатъ предъ конференцията всички,

Орелъ и охлювъ

На върха на една ела
Перъхъ Овчаръ Платина
Орелъна сядедалъ едничко на
чашица,

Гърбата,
Ръката

По-мръсна отъ всмита
Отъ дявола по гротина
— „Какво ли е тъй нѣщо тука?“
Низкока царя на яздута,

„А, виждаме, охлюви! Нералото
По сестричката,
Живото въ една черупка,
Подизана кривичко,
Гитѣ или смѣта на Божеството...
Кажѣ ми, жалко ти творене,
Какъ се покачи тъй високо?“
— „Съ пълзене!“

Начина
Рогатата едничко.
Де Профундусъ

Англия в репарационния въпросъ

Шамберланъ, английскиятъ министъръ на финансите, интерпелиранъ въ Камарата на Общините по репарационния въпросъ и международните дългове, е направилъ следната декларация:

„Политиката на английското правителство цѣла окончателното, разрешение на тѣзи въпроси. Както и предниятъ правителства, ние сѣтаме, че общото анулиране на репарациите и военните дългове би било най-доброто средство за достигане преследванния резултатъ. Веднага следъ получаване рѣпорта на базелския експертенъ комитетъ, английското правителство намери за нужно свикването на една конференция по репарациите. Видѣ се обаче, следъ това, че момента не бѣ удобенъ за разрешение въ въпроса на рѣпорта. Така че английското правителство се съгласи съ другите заинтересовани сили да се откаже свикване-

то на репарационната конференция за м. май или юни, като се надѣваме, че обстоятелствата тогава ще бъдатъ по благоприятни.“

„Английското правителство предложи едно временно едногодишно уреждане, което да се приложи следъ изтичане на мораториума Хувъръ за международните дългове. По-малко не може да се постигне пълно съгласие съ заинтересованите правителства, може би ще бъде по-добре в този въпросъ да се остави за идната конференция по репарациите.“

„Ясно е заключилъ Шамберланъ, и доколкото знаемъ не се успори отъ никое факта, отбелязанъ въ рѣпорта на базелския експертенъ комитетъ, че Германия не е въ състояние да отстои на задълженията си. Тогава, когато народните кредитори бъдатъ повикани да проучатъ тѣзи задължения, ще трябва да държатъ свѣтка за това.“

Проекто-пактъ за Балканската федерация

Съгдъ на конференцията на балканските народи е държалъ своите заседания въ Цариградъ презъ последниятъ дѣн на м. Януарий Той е привършилъ работата си и на 1 февруарий делегатите са си разотили вече. Единъ отъ българските делегати, професоръ Г. П. Геновъ, е казалъ за работата на съвета следното: „Съветъ прѣдварителния проектъ на пактъ за балканска федерация. Той ще бъде разглежданъ отъ всички национални групи и въ балканската конференция, която ще заседава презъ м. Октомврий въ Букурещъ, пактъ ще бъде подложенъ на обсъждане.“

Въ проекта има особено отдѣлъ за малцинствата. Урежда се специална комисия, която ще контролира миноритарния режимъ въ всички балкански страни.

но и да се резюмиратъ тѣзи много били тѣ. Една отъ многобройните организации, които са изготвили писменитъ си искания за миръ. Международниятъ кооперативенъ съюзъ съ 70 милиона членове въ 44 държави. Г-нъ Тигулеску, е представилъ предпазено му въ качеството на председател на събранията на общ. на Народите, заявление на холандската прѣса скрепено съ два и половина милиона подписа, а белгийскиятъ социалистъ ВАНДЕРВЕЛДЪ, отъ името на социалистическия интернационалъ, който брои 14 милиона членове е по-искала пълно обезоружаване и заявилъ, че въ случай на въоръженъ конфликтъ социалистите нѣма да употребятъ оръжието единъ противъ други.

Въ конференцията участвуватъ и Съединенитъ Щати, Русия и Турция, които не са членове на Общ. на Народите.

